

Comisia Europeană investeşte 3,4 miliarde euro în proiecte tehnologice pentru atingerea obiectivului zero emisii nete

● Sectorul clădirilor şi materialele de construcţii, incluse în cele 77 de proiecte alese pentru finanţare

Comisia Europeană a selectat, la data de 19 octombrie, 77 de proiecte de tehnologie care contribuie la obiectivul zero emisii nete, sprijinind financiar cu un total de 3,4 miliarde euro în cadrul cererii de propuneri din Fondul pentru inovare, lansată în decembrie 2025. Prin reinvestirea veniturilor din schema UE de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS) în tehnologii inovatoare de decarbonizare, proiectele vor consolida poziţia de lider industrial şi competitivitatea Europei în aceste sectoare şi vor contribui la tranziţia curată, la independenţa energetică şi la securitate, potrivit anunţului făcut de Executivul de la Bruxelles.

Răspândite în 23 de ţări din Spaţiul Economic European, proiectele selectate reprezintă o gamă largă de sectoare, aplicaţii şi tehnologii la diferite scări. Aceasta include industriile mari consumatoare de energie, energia din surse regenerabile şi stocarea inovatoare a energiei, producţia de tehnologii curate, mobilitatea cu zero emisii nete, prelucrarea şi reciclarea materiilor prime critice, combustibilii alternativi avansaţi şi gestionarea industrială a carbonului. Pentru prima dată, lista include un mic proiect de reactor nuclear modular şi un proiect de captare şi stocare directă a carbonului din aer (DACCS). Acestea includ, de asemenea, şase proiecte privind materiile prime critice (CRM), respectiv priorităţile de politică ale Regulamentului privind industria care contribuie la obiectivul zero emisii nete (NZIA) şi ale Planului de acţiune RESourceEU, stimulând lanţurile de aprovizionare pentru aplicaţii tehnologice curate,

(continuare în pagina 56)

(urmare din pagina 55)

inclusiv magneţii permanenţi şi bateriile din pământuri rare.

Comisia estimează că cele 77 de proiecte au potenţialul să reducă în mod semnificativ emisiile de gaze cu efect de seră, evitând echivalentul a aproximativ 290 de milioane de tone în primul deceniu de operaţiuni. Aceasta corespunde unei reduceri aproximative de o tonă de CO2 pe secundă timp de un deceniu. Reducerea în cauză şi efectele de domino ale inovaţiilor din alte sectoare vor contribui în mod semnificativ la obiectivul UE de realizare a neutralităţii climatice până în 2050, notează sursa citată.

Proiecte selectate

Cererea de propuneri sprijină proiecte pe cinci teme diferite: decarbonizarea generală pentru proiecte la scară largă, medie şi mică, producţia de tehnologii curate şi proiecte-pilot. Toate cele cinci teme au fost suprasubscrise, demonstrând disponibilitatea puternică a industriei de a promova tehnologiile curate în Europa.

La scară largă: 12 proiecte selectate, care au solicitat aproximativ 1,58 miliarde euro. Acestea includ proiecte axate pe combustibili decarbonizaţi avansaţi, gestionarea industrială a carbonului, produse chimice, fier şi oţel, aviaţie şi un proiect strategic din cadrul Actului privind materiile prime critice.

La scară medie: 17 proiecte selectate, solicitând aproximativ 458 de milioane euro. Acestea includ proiecte care vizează substanţele chimice, rafinăriile, sectorul maritim, depozitarea intrazilnică, sticla, materialele ceramice şi de construcţii, cimentul şi varul, bioenergia, fierul şi oţelul şi hidrogenul.

La scară mică: 20 de proiecte selectate, solicitând aproximativ 124 de milioane euro. Acestea includ proiecte din următoarele sectoare: reciclarea materiilor prime critice, sectorul maritim, celuloza şi hârtia, energia oceanică, clădirile, rafinăriile, substanţele chimice, hidrogenul, combustibilii alternativi avansaţi şi energia electrică intrazilnică.

Producţia de tehnologii curate: 12 proiecte selectate, pentru care s-au solicitat aproape 895 de milioane euro. Acestea includ proiecte care privesc fabricarea de componente de tehnologie curată, cum sunt pompele de căldură, panourile solare, electrolizoarele şi bateriile pentru vehicule electrice. De asemenea, includ o instalaţie care produce magneţi de pământuri rare.

Proiecte-pilot: 16 proiecte selectate, pentru care s-au solicitat aproximativ 394 de milioane euro. Acestea includ proiecte axate pe aviaţie, energie eoliană, energie oceanică şi maritimă, energie nucleară, DACCS, hidrogen, produse chimice, hidrogen şi rafinării.

84 de proiecte suplimentare au trecut cu succes de evaluarea cererii de propuneri, dar nu au primit finanţare de la buget. Aceste proiecte, împreună cu cele 77 de proiecte alese, vor beneficia de eticheta de calitate a sigiliului STEP, care facilitează finanţarea din alte surse private şi publice.

160 de propuneri nu sunt beneficiari de granturi, dar rămân eligibile pentru asistenţa pentru dezvoltarea proiectelor

(continuare în pagina 57)

(urmare din pagina 56)

(PDA). PDA ajută prin sprijin tehnic şi financiar oferit de Banca Euroopeană de Investiţii (BEI).

Wopke Hoekstra, Comisar pentru climă, zero emisii nete şi creştere curată, spune: ”Aceste proiecte arată că inovatorii europeni transformă ambiţia în materie de climă într-o poziţie de lider în sectorul industrial. Prin reinvestirea veniturilor din sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii în tehnologii curate de pionierat, Fondul pentru inovare ajută întreprinderile să intre pe piaţă, să reducă emisiile şi să consolideze competitivitatea Europei. Aceasta este modul în care UE îşi îndeplineşte obiectivele climatice, sprijinind în acelaşi timp locurile de muncă, investiţiile şi o economie rezilientă, cu zero emisii nete”.

Etapele următoare

Promotorii proiectelor selectate au fost invitaţi să înceapă pregătirile pentru acordurile de grant cu Agenţia Executivă Europeană pentru Climă, Infrastructură şi Mediu (CINEA). În această etapă, Comisia şi promotorii de proiecte vor finaliza contractul de finanţare, confirmând bugetul, calendarul, rezultatele tehnice şi financiare şi responsabilităţile juridice. Rezultatele acestui proces vor fi anunţate în primul trimestru al anului 2027.

Comisia se pregăteşte să lanseze următoarea rundă de cereri de propuneri din cadrul Fondului pentru inovare la începutul lunii decembrie 2026. Aceasta va include un subiect legat de producţia de tehnologii curate în valoare de 1 miliard de euro, pentru a sprijini reducerea riscurilor lanţurilor de aprovizionare, în conformitate cu Planul de acţiune RESourceEU.

40 miliarde euro din EU ETS în perioada 2020-2030

Prin mobilizarea unor venituri estimate la 40 de miliarde euro din EU ETS în perioada 2020-2030, Fondul pentru inovare urmăreşte să stimuleze investiţiile în tehnologii de vârf cu emisii scăzute de dioxid de carbon şi cu zero emisii nete pentru a sprijini tranziţia Euroopei către neutralitatea climatică. Cererea de propuneri privind tehnologiile care contribuie la obiectivul zero emisii nete a atras 358 de cereri, solicitând un sprijin sub formă de granturi în valoare totală de 17,5 miliarde euro, depăşind bugetul disponibil de 2,9 miliarde euro. Aceste rezultate aduc întregul portofoliu al Fondului pentru inovare la aproximativ 320 de proiecte, cu aproape 17 miliarde euro sub formă de granturi angajate. Interesul larg pentru cererile de propuneri confirmă maturitatea sectorului european al tehnologiilor care contribuie la obiectivul zero emisii nete şi angajamentul său ferm de decarbonizare, în conformitate cu Pactul pentru o industrie curată.

Toate proiectele atribuite sunt selectate printr-o evaluare independentă a experţilor şi sunt marcate pe baza următoarelor criterii: potenţialul de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, gradul de inovare, maturitatea proiectului, reproductibilitatea şi eficienţa costurilor.

În 2025, Comisia a lansat, de asemenea, prima licitaţie pentru căldură industrială şi a treia licitaţie pentru hidrogen în cadrul Băncii Europene pentru Hidrogen, care fac parte, de asemenea, din Fondul pentru inovare. Se preconizează că acordurile de grant pentru ambele licitaţii vor fi semnate înainte de sfârşitul anului 2026.